

Under Titlen *Nordmænd* har det Steenske Forlag i Christiania begyndt Udsendelsen af en Række populære Levnedstegninger af Mænd og Kvinder fra ældre og nyere Tid, der har haft Betydning for Norges nationale Udvikling. Af Serien, der redigeres af Professor Edv. Bull og Bibliotekar Anders Krogvig, er hidtil fremkommet 4 Bøger, Skildringer af Marcus Thrane, Vincens Lunge, Holberg samt Michael og Ossian Sars. Der er givet Løfter om Biografier bl. a. af Fr. Stang og Ludvig Daae, men disse Løfter er endnu ikke indfrieede; foreløbig synes Rækken standset, thi den sidst udkomne Bog bærer Aarstallet 1918.

Vincens Lunge er bleven skildret af Edv. Bull i en livligt skreven lille Bog. Det virker noget overraskende at finde den danske Adelsmand iblandt dem, der har gjort en betydelig og selvstændig Indsats i Norges nationale Udvikling, ham, hvis Virken for norsk Selvstændighed var dikteret af snild Beregning af Magtfaktorer, og hvis kraftige norske Udtalelser klinger uægte i vore Øren. Bortset fra denne Betragtning er Vincens Lunge fuldtud en Skildring værd, han er en Personlighed af ikke ringe Maal i en Tidsalder rig paa Brydninger, og det er muligt at studere Manden, saa mange Breve som vi har fra hans Haand. Ud af den store Fylde har Professor Bull valgt nogle særlig karakteristiske eller indholdsrige Skrivelser, som han kæder sammen ved sin Fortælling og sine Noter. Denne Fremstillingsmaade er sikkert valgt med bestemt Hensigt og har sin Værdi; Spørgsmaalet er dog, om det ikke var klogt til Slutning at samle de spredte Træk i en kort Karakteristik. De Bemærkninger, som Forfatteren gør hist og her, tegner ikke ret Vincens Lunge med Ærgerrighed, Herskesyge og Havesyge brændende i Sjælen, det 16. Aarhundredes Mand, hvem Lidenskabens lægger de æggende, rammende Ord paa Læberne; ogsaa synes det som Professor Bull i Beundring for Doctor Vincentius' Smidighed og rige Evner i nogen Maade ser hen over de store Brist i hans Karakter. E. J.

Man vidste forlængst, at den tyske Lykkerider Berend von Melen efter sin Flugt fra Sverige havde udsendt et Smædeskrift mod Gustaf Vasa; man vidste ogsaa, at Gustaf Vasa havde ladet trykke et Patent vedrørende Hr. Berends forræderiske Færd, men begge Stridsskrifter mentes tabte. Nu har Docent Gottfrid Carlsson i Universitetsbiblioteket i Jena fundet et Eksempplar af det ene Indlæg, et Wittenbergertryk sandsynligvis fra Aaret 1528, »Antwort und Widderlegunge Bernhardts von Mylen, Ritters etc., auff des vormeinten Königs ynn Schweden, Gustaff genandt, ungegrünzte und widderpilliche Besagung und auff erlegte Iniurien, so benanter Gustaff durch sein Büchlein an Tag geben und durch

den Druck ausgehen hat lassen«. I en Afhandling i Nordisk Tidsskrift för Bok- och Biblioteksväsen (1918) *En Stridsskrift af Berend von Melen mot Gustaf Vasa* har Dr. Carlsson gjort Rede for sit Fund og derved givet et væsentligt Supplement til den Studie over Berend von Melen, som Emil Hildebrand i 1901 paa Grundlag af Materiale fra vort Rigsarkiv skrev i svensk historisk Tidsskrift. Siden er det lille Skrift blevet reproduceret blandt »Facsimileuudgaver af ældre svenske tryck« (1920).

Hr. Berends Antwort und Widderlegunge har nogen Interesse for dansk Historie, ikke fordi Forfatteren oftere omtaler sit Forhold til Kristian 2. og Søren Norby i tidligere Aar, men fordi han gennem hele sin Fremstilling stræber at gøre sig god hos sin gamle Herre. Hans Maal er ved den fordrevne Konges Side at vende tilbage og faa Hævn over Gustaf Vasa. Denne Berend von Melens Tilnærmelse til Kristian 2. har været kendt gennem Breve, men foreligger nu gennem Stridsskriftet dokumenteret paa egen Vis.

E. J.